

SIKKERHETSDATABLAD

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator

Produktnavn : *Fertibor*[®]
Kjemisk navn : Dinatriumtetraborat-pentahydrat
Indeksnummer : 005-011-02-9
EC nummer : 215-540-4
REACH registreringsnummer

Registreringsnummer	Juridisk enhet
01-2119490790-32-0019	Rio Tinto Iron & Titanium GmbH (5)

CAS nummer : 12179-04-3
Type produkt : Fast.
Andre identifiseringsmåter : Boraks pentahydrat, Natriumtetraborat pentahydrat, Boraks 5 mol

1.2 Relevante, identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen, og ikke-anbefalt bruk

Bruksområde : Se tabellen "identifisert bruk" under

Identifisert bruk	
Gjødsel <i>En komplett liste over brukere er gitt i introduksjonen til vedlegget - Eksponeringsscenarioer</i>	
Bruk frarådet	Årsak
Brukes av forbrukerne over den spesifikke konsentrasjonsgrensen.	Tillegg XVII – Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer, blandinger og artikler

1.3 Detaljer om leverandøren på sikkerhetsdatabladet

Borax Europe Limited
6 St. James's Square
London, SW1Y 4AD
United Kingdom

+44 (0)20 7781 2000

e-mail adresse til person ansvarlig for dette HMS databladet : rtb.sds@riotinto.com

1.4 Nødtelefonnummer

Telefonnummer : +44 (0) 1235 239 670 (Rio Tinto Borates)
For råd om kjemiske kriser, søl, branner eller førstehjelp.

Fertibor®

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av bestanddeler eller blanding

Produktdefinisjon : Mono-bestandel substans

Klassifisering i henhold til Forskrift (EC) 1272/2008 [CLP/GHS]

Eye Irrit. 2, H319

Repr. 1B, H360FD (Fruktbarhet og Ufødt barn)

Dinatriumtetraborat-pentahydrat har en spesifikk konsentrasjonsgrense på $\geq 6,5\%$ for giftig for reproduksjonsklassifisering og $\geq 10\%$ for øyeirriterende klassifisering.

Produktet er klassifisert som farlig ifølge forskrift (EU) 1272/2008 med endringer.

Se kapittel 16 for fullstendig tekst i H-setningene overfor.

Se avsnitt 11 for mer informasjon om helseeffekter og symptomer.

2.2 Etikettelementer

Farepiktogrammer :

Signalord : Fare

Redegjørelser om fare : Gir alvorlig øyeirritasjon.
Kan skade forplantningsevnen. Kan gi fosterskader.

Redegjørelser om forholdsregler

Generelt : Skal ikke håndteres før alle advarsler er lest og oppfattet.

Forebygging : Bruk påkrevd personlig verneutstyr.

Respons : Ved eksponering eller mistanke om eksponering: Søk legehjelp.
VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.

Lagring : Ikke anvendelig.

Avhending : Disponer innholdet og emballasje i henhold til lokale, regionale, nasjonale og internasjonale forskrifter.

Farlige ingredienser : dinatriumtetraborat-pentahydrat

Tilleggselementer på etiketter : Begrenset til profesjonell bruk.

Tillegg XVII – Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer, blandinger og artikler : Begrenset til profesjonell bruk. Produktet er tillatt for bruk i forbrukerprodukter der det ligger under den spesifikke konsentrasjonsgrensen.

Spesielle emballasjekrav

Beholderne må forsynes med barnesikker lukking : Ikke anvendelig.

Følbar advarselmerking om fare : Ikke anvendelig.

2.3 Andre farer

Stoffet oppfyller kriteriene for PBT ifølge forskriften (EC) nr. 1907/2006, tillegg XIII : Ikke anvendelig.

Fertibor®

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

Stoffet oppfyller kriteriene for vPvB ifølge forskriften (EC) nr. 1907/2006, tillegg XIII : Ikke anvendelig.

Andre farer som ikke fører til klassifisering : Kan være skadelig ved svelging.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.1 Bestanddeler : Mono-bestandel substans

Navn på produkt/bestanddel	Identifikatorer	%	Forskrift (EU) nr. 1272/2008 [CLP]	Type
dinatriumtetraboratpentahydrat	REACH #: 01-2119490790-32 EU: 215-540-4 CAS: 12179-04-3 Innhold: 005-011-02-9	>99	Eye Irrit. 2, H319 Repr. 1B, H360FD (Fruktbarhet og Ufødt barn) Se kapittel 16 for fullstendig tekst i H-setningene overfor.	[A]

Ifølge produsentens nåværende kunnskap, finnes det ingen bestanddeler eller tilleggsstoffer i produktet som er klassifisert eller bidrar til klassifisering av stoffet, og som dermed skulle medføre krav om rapportering i dette avsnittet.

Type

[A] Bestandel

[B] Urenhet

[C] Stabiliserende tilsetningsstoff

Administrativ/Administrative norm/normer er, hvis tilgjengelig, oppført i punkt 8.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

- Øyekontakt** : Bruk øyevaskfontene eller ferskvann for å rense øyet. Kontakt lege hvis irritasjonen vedvarer i mer enn 30 minutter
- Innånding** : Hvis symptomer som nese- eller halsirritasjon observeres, skal pasienten flyttes til et område med frisk luft
- Hudkontakt** : Ingen behandling nødvendig.
- Svelging** : Svelging av små mengder (én teskje) vil ikke føre til noen skade på friske voksne. Hvis større mengder er svelget, skal det drikkes to glass vann, og lege skal kontaktes.
- Vern av førstehjelpspersonell** : Ingen spesielle verneklær er påkrevd

4.2 De viktigste symptomene og effektene, både akutte og forsinkede

Overeksponeringstegn/-symptomer

- Øyekontakt** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
irritasjon
rennede
rødhet
- Innånding** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
irritasjon i luftrøret
hoste
- Hudkontakt** : Symptomer på utilsiktet overeksponering for høye doser av uorganiske boratsalter har vært forbundet med inntak eller absorpsjon gjennom store områder med alvorlig skadet hud. Disse kan være kvalme, oppkast og diaré, med forsinkede effekter av hudrødhet og avskalling.

Fertibor®

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

Svelging : Symptomer på utilsiktet overeksponering for høye doser av uorganiske boratsalter har vært forbundet med inntak eller absorpsjon gjennom store områder med alvorlig skadet hud. Disse kan være kvalme, oppkast og diaré, med forsinkede effekter av hudrødhet og avskalling.

4.3 Indikasjon av enhver øyeblikkelig medisinsk hjelp og spesialbehandling som er nødvendig

Merknader til lege : Livsoppholdende pleie er bare nødvendig for voksent opptak på under et par gram av produktet. For opptak av større mengder må væske- og elektrolyttbalanse opprettholdes, og tilstrekkelig nyrefunksjon vedlikeholdes. Mageskylling er bare anbefalt for tungt eksponerte, symptomatiske pasienter som ikke har tømt magen grunnet oppkast. Hemodialyse bør bare brukes for pasienter med kraftige tilfeller av akutt absorbering, spesielt for pasienter med nedsatt nyrefunksjon. Bor-analyser av urin eller blod er bare nyttig for å verifisere eksponering, og er ikke nyttig for å evaluere alvorlighetsgrad av forgiftning eller som behandlingsveiledning.

Spesifikke behandlinger : Ingen spesiell behandling.

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak

5.1 Sløkkemidler

Egnete brannsløkkingsmidler : Bruk et brannsløkningsmiddel som er egnet for omkringliggende brann.

Uegnete brannsløkkingsmidler : Ikke kjent.

5.2 Spesielle farer forbundet med stoffet eller blandingen

Farer på grunn av stoffet eller blandingen : Ingen. Produktet er ikke brennbart, brennbart eller eksplosivt.

Farlige forbrenningsprodukter : Ingen.

5.3 Råd for brannmenn

Spesielle beskyttelses tiltak for brannmenn : Ingen.

Særlig verneutstyr for brannsløkkingsmannskaper : Ikke anvendelig.

Tilleggsopplysninger : Ikke eksplosiv.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1 Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

For ikke-nødpersonell : Øyebeskyttelse i henhold til CEN 166:2001; åndedrettsvern (CEN149:2001) kan være berettiget dersom miljøet er svært støvete.

For nødpersonell : Øyebeskyttelse i henhold til CEN 166:2001; åndedrettsvern (CEN149:2001) kan være berettiget dersom miljøet er svært støvete.

6.2 Forholdsregler for vern av miljø

: Produktet er et vannløselig hvitt pulver som kan føre til skader på trær eller vegetasjon ved rotabsorpsjon. Unngå forurensning av vannforekomster under opprydding og avhending. Meld fra til det lokale vannverket om at det berørte vannet ikke skal brukes til vanning eller til fremstilling av drikkevann inntil naturlig fortykning fører til at borverdien når sitt normale bakgrunnsnivå eller samsvarer med lokale standarder for vannkvalitet.

Fertibor®

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.3 Metoder og materialer for begrensning og opprensning

- Lite utslipp** : Flytt beholderne fra utslippsområdet. Støvsug eller kost opp materiale og plasser det i en utvalgt, merket avfallsbeholder. Må deponeres via et firma/underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall.
- Stort utslipp** : Flytt beholderne fra utslippsområdet. Møt utslippet i medvind. Unngå lekkasje til kloakksystem, vannløp, kjellere eller trange rom. Støvsug eller kost opp materiale og plasser det i en utvalgt, merket avfallsbeholder. Må deponeres via et firma/underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall. NB: Se Avsnitt 1 vedrørende informasjon om nødtelefon og avsnitt 13 vedrørende fjerning av kjemikalieavfall.

- 6.4 Referanse til andre avsnitt** : Se avsnitt 1 for nødkontaktinformasjon.
Se avsnitt 8 for opplysninger om egnet personlig verneutstyr.
Se avsnitt 13 for flere opplysninger om avfallshåndtering.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning. Listen over Identifiserte bruksområder i avsnitt 1 bør sjekkes for eventuell bruksspesifikk informasjon i eksponeringsscenarioet(ene).

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

- Vernetiltak** : Gode renholdsprosedyrer bør følges for å minimere støvdannelse og opphoping. Unngå utslipp.
- Råd om generell yrkeshygiene** : Det må ikke spises, drikkes eller røykes i områder der dette materialet håndteres, oppbevares og bearbeides. Arbeidere bør vaske hender og ansiktet før de spiser, drikker eller røyker. Ta av forurensede klær og verneutstyr før du går inn i områder der det spises. Se også avsnitt 8 for flere opplysninger om hygienetiltak.

7.2 Forhold for sikker lagring, inkludert ev. uforenlighet

Ingen spesielle forholdsregler for håndtering er nødvendig, men tørr, innendørs lagring anbefales. For å opprettholde pakkeintegritet og for å minimere klumping av produktet, bør poser håndteres på en først-inn-, først-ut-basis.

Lagringstemperatur: Omgivelsestemperatur

Lagringstrykk: Omgivelsestrykk

Spesiell følsomhet: Fuktighet (klumping)

7.3 Spesifikk sluttbruk

- Anbefalinger** : Se vedlegg - Eksponeringsscenarioer
- Løsninger spesifikke for industrisektoren** : Ikke kjent.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

8.1 Kontrollparametere

Administrative normer

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning. Listen over Identifiserte bruksområder i avsnitt 1 bør sjekkes for eventuell bruksspesifikk informasjon i eksponeringsscenarioet(ene).

Navn på produkt/bestanddel	Grenseverdier for eksponering
dinatriumtetraboratpentahydrat	ACGIH TLV (USA, 3/2017). TWA: 2 mg/m ³ 8 timer. Form: Innhalert fraksjon STEL: 6 mg/m ³ 15 minutter. Form: Innhalert fraksjon

Fertibor®

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

Anbefalt overvåkingstiltak : Ved fravær av en nasjonal norm anbefaler Rio Tinto Borates og bruker internt en grenseverdi på 1 mg B/m³. For å konvertere produktet til tilsvarende bor (B)-innhold, kan du multiplisere med 0,1484.

DNEL-er/DMEL-er

Navn på produkt/bestanddel	Type	Eksponering	Verdi	Befolkning	Effekter
dinatriumtetraborat-pentahydrat	DNEL	Kortsiktig Oral	1.15 mg/kg bw/dag	Konsumenter	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Oral	1.15 mg/kg bw/dag	Konsumenter	Systemisk
	DNEL	Kortsiktig Innånding	17.04 mg/m ³	Konsumenter	Lokal
	DNEL	Langsiktig Innånding	17.04 mg/m ³	Konsumenter	Lokal
	DNEL	Langsiktig Innånding	4.9 mg/m ³	Konsumenter	Systemisk
	DNEL	Kortsiktig Innånding	17.04 mg/m ³	Arbeidere	Lokal
	DNEL	Langsiktig Innånding	17.04 mg/m ³	Arbeidere	Lokal
	DNEL	Langsiktig Innånding	9.8 mg/m ³	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Hud	458.2 mg/kg bw/dag	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Hud	231.8 mg/kg bw/dag	Konsumenter	Systemisk

PNEC-er

Navn på produkt/bestanddel	Kammerdetaljer	Verdi	Metodedetaljer
dinatriumtetraborat-pentahydrat	Ferskvann	2.9 mg B/L	-
	Sjøvann	2.9 mg B/L	-
	Vann – periodisk	13.7 mg B/L	-
	Luft	Ingen eksponering forventes	-
	Jord	5.7 mg Bor / kg tørr jord	-
	Sediment	Gjelder ikke på grunn av manglende deling i sedimenter	-
Renseanlegg for avløpsvann	10 mg B/L	-	

8.2 Eksponeringskontroll

Egnede konstruksjonstiltak : Hvis bruken forårsaker støv, røyk, gass, damper eller tåke, bruk lukkede prosesser, lokalt avtrekk eller andre tekniske løsninger for å holde arbeidstakere under alle anbefalte og lovbestemte eksponeringsgrenser for luftbårne forurensninger.

Individuelle vernetiltak

Hygieniske tiltak : Vask hender, underarmer og ansikt grundig etter å ha håndtert kjemiske produkter, før inntak av mat, røyking og toalettbesøk samt ved avsluttet arbeidsperiode. Det bør brukes egnede teknikker ved fjerning av klær som kan være tilsøilt. Vask forurensede klær før de tas i bruk igjen. Sørg for at øyeskyllestasjoner og sikkerhetsdusjer er i nærheten av arbeidsstedet.

Fertibor®

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

- Øye-/ansiktsvern** : Det skal benyttes vernebriller i samsvar med godkjente standarder når risikovurdering indikerer at dette er nødvendig for å unngå eksponering for væskesprut, damp, gass eller støv. Hvis kontakt er mulig, skal følgende verneutstyr brukes, hvis det ikke vurderes at en høyere grad av verneutstyr er nødvendig: vernebriller mot kjemikaliesprut. Anbefales: Øyevern i henhold til CEN166: 1996 er nødvendig.
- Hudvern**
- Håndvern** : Standard arbeidshansker (bomull, lerret eller skinn) kan være berettiget dersom miljøet er svært støvete
- Kroppsvern** : Det kreves ingen spesiell vernebekledning.
- Annet hudvern** : Egnert fottøy og eventuelt tilleggsvern for huden skal velges basert på oppgaven som skal utføres og de risikoene som er involvert, og må godkjennes av en spesialist før dette produktet håndteres.
- Åndedrettsvern** : Støvmaske bør brukes hvis luftbårne konsentrasjoner forventes å overstige grenseverdiene (CEN 149:2001).
- Begrensning og overvåking av miljøeksponeringen** : Begrensende utgivelser fra nettstedet: Der det er hensiktsmessig, bør materialet gjenvinnes og resirkuleres gjennom prosessen. Søl av pulver eller granulerte borater bør feies eller støvsuges opp umiddelbart og legges i avfallsbeholdere, for å hindre utilsiktet utslipp til miljøet. Avfall som inneholder borater skal håndteres som farlig avfall og fjernes av en lisensiert operatør til en ekstern plassering der det kan brennes eller avhendes til deponi.

Vannutslipp: Lagring bør være skjermet mot nedbør. Unngå utslipp til vann og avløp. Fjerning fra vann kan bare oppnås med svært spesifikke renseteknikker, inkludert ionutbytterharpikser, omvendt osmose osv. Fjerningseffektivitet er avhengig av en rekke faktorer og vil variere mellom 40–90 %. Mye av teknologien er foreløpig ikke aktuelt for høyt volum eller blandede avfallsstrømmer. Bor kan ikke fjernes i betydelige mengder i konvensjonelle kloakkanlegg. Hvis anlegget slipper ut til et kommunalt kloakkanlegg bør borkonsentrasjonen ikke overstige forutsagte nulleffekt-konsentrasjoner i det kommunale kloakkanlegget

Luftutslipp: Utslipp til luft kan fjernes ved en eller flere av følgende støvkontrolltiltak: elektrostatiske fellingsapparater, sykkloner, stoff- eller posefiltre, membranfiltre, keramikk- og metallnettfilter og våte gassvaskere

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende

- Fysisk tilstand** : Fast. [Krystallinsk]
- Farge** : Hvit.
- Lukt** : Luktfri.
- Lukterskel** : Ikke kjent.
- pH** : 9.23 [Kons. (% vekt / vekt): 3.5%]
- Smeltepunkt/frysepunkt** : >1000°C
- Utgangskokepunkt og -kokeområde** : Ikke anvendelig.
- Flammepunkt** : Ikke kjent.
- Fordamping** : Ikke anvendelig.
- Antennelighet (fast stoff, gass)** : Produktet er ikke brennbart, brennbart eller eksplosivt.
- Øvre/nedre brennbarhets- eller eksplosjonsgrenser** : Ikke kjent.
- Damptrykk** : Ikke anvendelig.

Fertibor®

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

Damp tetthet	: Ikke kjent.
Bulk tetthet	: Ikke kjent.
Granulometri	: Ikke kjent.
Relativ tetthet	: 2.35 @ 26°C (anhydrous); 1.72 @ 23°C (decahydrate)
Løselighet(er)	: 49.74 g/l ved 20 °C (decahydrate)
Fordelingskoeffisient oktanol/ vann	: -1.53 @ 22°C (decahydrate)
Selvantennelsestemperatur	: Ikke kjent.
Dekomponeringstemperatur	: Ikke anvendelig.
Viskositet	: Ikke anvendelig.
Eksplisjonssegenskaper	: Ikke eksplosiv.
Oksidasjonsegenskaper	: Ikke oksiderende.

9.2 Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Løselighet i vann	: 49.74 g/l
Molekylvekt	: 291.35

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet	: Det finnes ingen bestemte testdata på reaktivitet tilgjengelig for dette produktet eller bestanddelene.
10.2 Kjemisk stabilitet	: Under normale omgivelsestemperaturer (-40 °C til +40 °C) er produktet stabilt. Ved oppheting mister det vann og vil etterhvert danne vannfri borater (Na ₂ B ₄ O ₇).
10.3 Mulighet for skadelige reaksjoner	: Reaksjon med sterke reduksjonsmidler som f.eks. metallhydrid eller alkalimetaller vil generere hydrogengass som kan skape eksplosjonsfare.
10.4 Forhold som skal unngås	: Unngå kontakt med sterke reduksjonsmidler ved å lagre i henhold til god industriell praksis
10.5 Uforenlige stoffer	: Sterke reduksjonsmidler
10.6 Farlige nedbrytingsprodukter	: Det bør ikke dannes farlige nedbrytingsprodukter ved normale lagrings- og bruksforhold.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1 Informasjon om toksikologiske effekter

Akutt toksisitet

Navn på produkt/ bestanddel	Resultattype	Arter	Dose	Eksposering
dinatriumtetraborat-pentahydrat	LC50 Innånding Støv og tåke	Rotte	>2 mg/l	4 dager
	LD50 Hud	Kanin	>2000 mg/kg Kroppsvekt	-
	LD50 Oral	Rotte	3251 mg/kg Kroppsvekt	-

Konklusjon/oppsummering: Basert på tilgjengelige data er ikke klassifiseringskriteriene oppfylt.

Irritasjon/korrosjon

Fertibor®

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Poeng	Eksposering	Observasjon
dinatriumtetraboratpentahydrat	Hud - No irritation.	New Zealand White Rabbit	-	0,5 g fuktet med saltvann	-
	Øyne - Irriterende	New Zealand White Rabbit	-	Tilsvarende 0, 08 ml	-

Konklusjon/oppsummering

- Hud** : Ikke irriterende for huden. Basert på tilgjengelige data er ikke klassifiseringskriteriene oppfylt.
- Øyne** : Gir alvorlig øyeirritasjon. Irriterende, fullt reversibelt på 14 dager. Mange års yrkeseksponering indikerer ikke bivirkninger på det menneskelige øye.

Overfølsomhet

Navn på produkt/ bestanddel	Eksposeringsvei	Arter	Resultat
dinatriumtetraboratpentahydrat	hud	Marsvin	Ikke allergifremkallende

Konklusjon/oppsummering

- Hud** : Ikke hudfølsom. Basert på tilgjengelige data er ikke klassifiseringskriteriene oppfylt.
- Respiratorisk** : Det er ikke gjennomført studier på irritasjon i luftveiene. Det er ikke noe som tyder på at dinatriumtetraborater er respiratoriske sensibiliserende midler. Basert på tilgjengelige data er ikke klassifiseringskriteriene oppfylt.

Mutasjonsfremmende karakter

Navn på produkt/ bestanddel	Test	Ekspériment	Resultat
dinatriumtetraboratpentahydrat	(basert på borsyre)	Ekspériment: In vitro Felt: Pattedyr - dyr Celle: Bakterie	Negativ

- Konklusjon/oppsummering** : Ikke mutagent (basert på borsyre). Basert på tilgjengelige data er ikke klassifiseringskriteriene oppfylt.

Kreftfremkallende egenskap

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Dose	Eksposering
dinatriumtetraboratpentahydrat	Negativ - Oral - NOEL	Rotte	446 til 1150 mg/kg mg Borsyre / kg bw/ dag	Oral administrasjonsstudie (basert på borsyre)

- Konklusjon/oppsummering** : Ingen bevis for kreftfremkallende egenskaper (basert på borsyre). Basert på tilgjengelige data er ikke klassifiseringskriteriene oppfylt.

Reproduktiv giftighet

Navn på produkt/ bestanddel	Toksisitet for gravide	Fruktbarhetseffekter	Effekter på utvikling	Arter	Effekter	Eksposering
dinatriumtetraboratpentahydrat	-	Positiv	-	Rotte	NOAEL hos rotter for effekter på fruktbarhet hos menn er 17,5 mg B / kg kroppsvekt.	Oral administrasjonsstudie
	Positiv	-	Positiv	Rotte	NOAEL hos rotter med hensyn til effektene på utvikling av fosteret, inkludert føtale vekttap og mindre skjelettvarianter, 9,6 mg B / Kg kroppsvekt; NOAEL hos rotter ved maternal toksisitet er 13,3 mg B / kg kroppsvekt	Oral administrasjonsstudie
	Negativ	Negativ	Negativ	Mennesker	Det er ingen bivirkninger på	Kombinert oral inntak

Fertibor®

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

					mannlige arbeiders fruktbarhet. Epidemiologiske studier av effektene på menneskelig utvikling indikerer fraværet av effekter hos arbeidere utsatt for borater og i befolkningen som bor i områder med høyt bor miljønivå. Epidemiologiske studier av effektene på menneskelig utvikling indikerer fraværet av effekter hos arbeidere utsatt for borater og i befolkningen som bor i områder med høyt bor miljønivå.	og innånding.
--	--	--	--	--	---	---------------

Konklusjon/oppsummering : Reproduktive toksisitetstudier med borsyre og dinatriumtetrahydroborat er utført. En flergenerasjonsstudie hos rotter ga en NOAEL for fruktbarheten hos hanner på 17,5 mg B/kg/dag. Effekter på utvikling har blitt observert i forsøksdyr, der den mest følsomme arten er rotte med NOAEL på 9,6 mg B/kg kroppsvekt/dag. Dinatriumtetrahydroborat er klassifisert under første ATP til CLP som repr. 1B; H360FD. Selv om bor har vist seg å ha negativ innvirkning på mannlig reproduksjon hos forsøksdyr, var det ingen klare bevis for mannlige reproduksjonseffekter som kan tilskrives bor i studier av sterkt eksponerte arbeidere.

Fosterskadelige egenskaper

Konklusjon/oppsummering : Se reproduksjonstoksitet.

Toksitet for angitt målorgan (enkelteksponering)

Navn på produkt/bestanddel	Kategori	Eksponeringsvei	Målorganer
Basert på tilgjengelige data er ikke klassifiseringskriteriene oppfylt.			

Toksitet for angitt målorgan (gjentatt eksponering)

Navn på produkt/bestanddel	Kategori	Eksponeringsvei	Målorganer
Basert på tilgjengelige data er ikke klassifiseringskriteriene oppfylt.			

Fare for aspirering

Navn på produkt/bestanddel	Resultat
dinatriumtetrahydroborat-pentahydrat	Den fysiske form av det faste pulveret indikerer ingen potensiell fare.

Opplysninger om sannsynlige eksponeringsveier

: Den viktigste eksponeringsveien i arbeid og andre miljøer er innånding. Hudkontakt er generelt ikke et problem, da produktet absorberes dårlig ved intakt hud. **Dette produktet er ikke beregnet til inntak.**

Potensielle akutte helseeffekter

Øyekontakt

: Gir alvorlig øyeirritasjon.

Innånding

: Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Hudkontakt

: Symptomer på utilsiktet overeksponering for høye doser av uorganiske boratsalter har vært forbundet med inntak eller absorpsjon gjennom store områder med alvorlig skadet hud. Disse kan være kvalme, oppkast og diaré, med forsinkede effekter av hudrødhet og avskalling.

Fertibor®

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

- Svelging** : Dette produktet er ikke beregnet til inntak. Små mengder (f.eks. En teskje) ved svelging ved et uhell, sannsynligvis ikke forårsaker effekter; Svelging større mengder enn dette kan forårsake gastrointestinale symptomer. Symptomer på utilsiktet overeksponering for høye doser av uorganiske boratsalter har vært forbundet med inntak eller absorpsjon gjennom store områder med alvorlig skadet hud. Disse kan være kvalme, oppkast og diaré, med forsinkede effekter av hudrødhet og avskalling.

Symptomer forbundet med fysiske, kjemiske og toksikologiske egenskaper

- Øyekontakt** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
irritasjon
rennede
rødhet
- Innånding** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
irritasjon i luftrøret
hoste
- Hudkontakt** : Symptomer på utilsiktet overeksponering for høye doser av uorganiske boratsalter har vært forbundet med inntak eller absorpsjon gjennom store områder med alvorlig skadet hud. Disse kan være kvalme, oppkast og diaré, med forsinkede effekter av hudrødhet og avskalling.
- Svelging** : Symptomer på utilsiktet overeksponering for høye doser av uorganiske boratsalter har vært forbundet med inntak eller absorpsjon gjennom store områder med alvorlig skadet hud. Disse kan være kvalme, oppkast og diaré, med forsinkede effekter av hudrødhet og avskalling.

Det kan forekomme både forsinkede og øyeblikkelige effekter, og også kroniske effekter på grunn av kort- og langtidseksponering

Korttidseksponering

Potensielle, øyeblikkelige effekter : Ikke kjent.

Potensielle, forsinkede effekter : Ikke kjent.

Langvarig eksponering

Potensielle, øyeblikkelige effekter : Ikke kjent.

Potensielle, forsinkede effekter : Epidemiologiske studier av mennesker viser ingen økning i lungesykdommer i yrkesgrupper som opplever vedvarende eksponering til borsyre og natriumboratstøv. Epidemiologiske studier av mennesker indikerer ingen innvirkning på fruktbarhet i yrkesgrupper som opplever vedvarende eksponering til boratstøv og viser ingen effekt på befolkning med høy eksponering til borater i miljøet.

Potensielle kroniske helseeffekter

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Dose	Eksponering
dinatriumtetraboratpentahydrat	Kronisk NOAEL Oral	Rotte	17.5 mg/kg 0; 33 (5,9); 100 (17,5); 334 (58,5) mg borsyre (B) / kg kroppsvekt per dag (nominell i omdreining); og 0; 52 (5,9); 155 (17,5); 516 (58,5) mg boraks (B) / kg / dag (nominelt i dietten)	Oral administrasjonsstudie

Fertibor®

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

Konklusjon/oppsummering : En NOAEL på 17,5 mg B / kg kroppsvekt / dag tilsvarende 118 mg natriumtetraborat pentahydrat / kg kroppsvekt / dag ble bestemt i en kronisk fôringsstudie (2 år) hos rotter og er basert på testes effekter. Andre effekter (nyre, hematopoietiske systemer) blir bare observert ved enda høyere doser.

Epidemiologiske studier av mennesker viser ingen økning i lungesykdommer i yrkesgrupper som opplever vedvarende eksponering til borsyre og natriumboratstøv. Epidemiologiske studier av mennesker indikerer ingen innvirkning på fruktbarhet i yrkesgrupper som opplever vedvarende eksponering til boratstøv og viser ingen effekt på befolkning med høy eksponering til borater i miljøet.

Generelt : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Kreftfremkallende egenskap : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Mutasjonsfremmende karakter : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Fosterskadelige egenskaper : Kan gi fosterskader.

Effekter på utvikling : Kan gi fosterskader.

Fruktbarhetseffekter : Kan skade forplantningsevnen.

Toksiko kinetikk

Absorpsjon : Absorpsjon av borater via munnen er nesten 100 %. For inhalering er også 100 % antatt, som et verste fall scenario. Dermal absorpsjon gjennom intakt hud er svært lav, med en prosentvis absorpsjonsdose på < 0,5 %.

Fordeling : Borsyre distribueres raskt og jevnt utover i kroppen, med konsentrasjoner i bein som er 2–3 høyere enn i annet vev.

Metabolisme : I blodet er borsyre det hovedmidlet som er til stede, og det fordøyes ikke ytterligere

Eliminering : Borsyre blir raskt utskilt, med elimineringshalveringstid på 1 t i mus, 3 t i rotter og < 27,8 t i mennesker, og den har lavt akkumuleringspotensiale. Borsyre blir for det meste skilt ut via urinen.

Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet : Ikke kjent.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1 Toksisitet

Navn på produkt/ bestanddel	Test	Resultat	Arter	Eksposering
dinatriumtetraboratpentahydrat	Alge	EC50 52.4 mg/l (som bor)	<i>Pseudokirchneriella subcapitata</i>	Ferskvann - Akutt
	Virvelløse dyr	LC50 91 mg/l (som bor)	<i>Ceriodaphnia dubia</i>	Ferskvann - Akutt
	Fisk.	LC50 79.7 mg/l (som bor)	<i>Pimephales promelas</i>	Ferskvann - Akutt
	Fisk.	NOEC 6.4 mg/l (som bor)	<i>Brachydanio rerio</i>	Ferskvann - Kronisk
	Virvelløse dyr	NOEC 14.2 mg/l (som bor)	<i>Daphnia magna</i>	Ferskvann - Kronisk
Alge	NOEC 17.5 mg/l (som bor)	<i>Pseudokirchneriella subcapitata</i>	Ferskvann - Kronisk	

Konklusjon/oppsummering : Vær oppmerksom på at verdiene er uttrykt i borekvivalenter. For å konvertere produktet til tilsvarende bor (B)-innhold, kan du multiplisere med 0,1484. Studier som vurderes å være upålitelige eller med utilstrekkelig informasjon til å evaluere, er ikke inkludert.

Bor er et viktig mikronæringsstoff for å sikre en sunn vekst av planter. I større mengder kan det være skadelig for planter som er følsomme for bor. Det er

Fertibor®

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

nødvendig å minimere mengden produkter med borater som slippes ut i miljøet.

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Konklusjon/oppsummering : Ikke anvendelig. Uorganisk

12.3 Bioakkumuleringspotensial

Navn på produkt/ bestanddel	LogP _{ow}	BKF	Potensial
dinatriumtetraborat-pentahydrat	-0.757	-	lav

12.4 Jordmobilitet

Fordelingskoeffisient for jord/vann (K_{oc}) : Ikke kjent.

Mobilitet : Produktet er løsbart i vann og lekker gjennom vanlig jord. Absorpsjon i jord eller sediment er ikke signifikant.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurderinger

PBT : Ikke anvendelig.

vPvB : Ikke anvendelig.

12.6 Andre skadevirkninger : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

AVSNITT 13: Instruks ved disponering

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning. Listen over Identifiserte bruksområder i avsnitt 1 bør sjekkes for eventuell bruksspesifikk informasjon i eksponeringsscenarioet(ene).

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Produkt

Metoder for avhending : Unngå at det produseres avfall, eller reduser avfallsmengden til et minimum i den grad det er mulig. Det må ikke avhendes vesentlige mengder avfall av produktrester via avløpet, men behandles i et passende behandlingsanlegg for spesialkloakkavfall. Overskytende materialer og ikke gjenvinnbare produkter må deponeres via et firma/ underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall. Deponering av dette produktet, oppløsninger og alle biprodukter skal til enhver tid skje i samsvar med lovfestede krav til miljøvern og avfallsdeponering og alle regionale bestemmelser fra lokale myndigheter.

Farlig avfall : Ja. Dette produktet er klassifisert som giftig for reproduksjon (Repr. 1B) og kategoriseres som giftig avfall (H10) underlagt forordning 2008/98/EF. Avhend til en godkjent avfallskontraktør

Emballasje

Metoder for avhending : Unngå at det produseres avfall, eller reduser avfallsmengden til et minimum i den grad det er mulig. Avfallsemballasjen bør resirkuleres. Forbrenning eller avhending på søppelplass bør vurderes hvis det ikke er mulig med resirkulering.

Spesielle forholdsregler : Vær forsiktig ved håndtering av tomme beholdere som ikke er rengjort eller skylt ut.

Fertibor®

AVSNITT 14: Transportopplysninger

	ADR/RID	ADN	IMDG	IATA
14.1 FN-nummer	Ikke regulert.	Ikke regulert.	Ikke regulert.	Ikke regulert.
14.2 Korrekt transportnavn, UN	-	-	-	-
14.3 Transportfareklasse (r)	-	-	-	-
14.4 Emballasjegruppe	-	-	-	-
14.5 Skadevirkninger i miljøet	Nei.	Nei.	Nei.	Nei.

14.6 Spesielle forholdsregler for brukeren : Ikke anvendelig.

14.7 Transport i bulk, i samsvar med vedlegg II i MARPOL og IBC-koden : Ikke kjent.

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger

15.1 Sikkerhets-, helse- og miljøforskrifter eller lovverk som er spesifikke for stoffet eller blandingen
[EU-forskrift \(EU\) nr. 1907/2006 \(REACH\)](#)

[Tillegg XIV - Liste over stoffer som krever autorisasjon](#)

[Tillegg XIV](#)

Ingen av bestanddelene er opplistet.

[Stoffer som gir stor grunn til bekymring](#)

Navn på bestanddel	Vesentlig egenskap	Status	Referansenummer	Revisjonsdato
Dinatriumtetraborat, vannfri	Giftig ved reproduksjon	Anbefales	ED/30/2010	7/1/2015

[Tillegg XVII – Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer, blandinger og artikler](#) : Begrenset til profesjonell bruk. Produktet er tillatt for bruk i forbrukerprodukter der det ligger under den spesifikke konsentrasjonsgrensen.

[Andre EU regler](#)

[Industriutslipp \(forebygging og kontroll integrert forurensning\) - Luft](#) : Ikke listeført

[Industriutslipp \(forebygging og kontroll integrert forurensning\) - Vann](#) : Ikke listeført

[Ozon-nedbrytende stoffer \(1005/2009/EU\)](#)

Fertibor®

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger

Ikke listeført.

[Forhåndssamtykke \(PIC\) \(649/2012 / EU\)](#)

Ikke listeført.

[Seveso Direktivet](#)

Dette produktet kontrolleres ikke under Seveso-direktivet.

[Internasjonale bestemmelser](#)

[Konvensjon om kjemiske våpen, stoffliste over kjemikalier i Schedule I, II og III](#)

Ikke listeført.

[Montreal protokolen \(Annexene A, B, C, E\)](#)

Ikke listeført.

[Stockholms konvensjonen om persistente organiske forurensere](#)

Ikke listeført.

[Rotterdamkonvensjonen om samtykke ved forutgående informasjon \(PIC\)](#)

Ikke listeført.

[UNECE Aarhus Protokoll for POP-er og tungmetaller](#)

Ikke listeført.

[Inventarliste](#)

Australia	: Alle bestanddelene er listet opp eller mottatt dispensasjon for.
Canada	: Alle bestanddelene er listet opp eller mottatt dispensasjon for.
Kina	: Alle bestanddelene er listet opp eller mottatt dispensasjon for.
Europa	: Alle bestanddelene er listet opp eller mottatt dispensasjon for.
Japan	: Stoffliste for Japan (ENCS) : Alle bestanddelene er listet opp eller mottatt dispensasjon for. Stoffliste for Japan (ISHL) : Ikke bestemt.
Malaysia	: Ikke bestemt.
New Zealand	: Alle bestanddelene er listet opp eller mottatt dispensasjon for.
Filippinene	: Alle bestanddelene er listet opp eller mottatt dispensasjon for.
Den Koreanske Republikk	: Alle bestanddelene er listet opp eller mottatt dispensasjon for.
Taiwan	: Alle bestanddelene er listet opp eller mottatt dispensasjon for.
Thailand	: Ikke bestemt.
Tyrkia	: Ikke bestemt.
USA	: Alle bestanddelene er listet opp eller mottatt dispensasjon for.
Vietnam	: Ikke bestemt.

15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering : Ferdig.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

✓ Angir informasjon som er endret fra tidligere versjon.

Forkortelser og akronymer : ATE = Akutt toksisitets estimat
CLP = Klassifisering, merking og innpakning
DMEL = Oppnådd minimalt effekt nivå
DNEL = Oppnådd ingen effekt nivå
EUH statement = CLP-spesifikk fareerklæring
IMSBC = International Maritime Solid Bulk Cargoes Code
PBT = Persistent, Bioakkumulerbar og Giftig
PNEC = Forutsatt ingen effekt konsentrasjon

Fertibor®

AVSNITT 16: Andre opplysninger

RRN = REACH registrerings nummer
vPvB = Meget persistente og meget bioakkumulerende

Referanser til litteratur og datakilder : For general information on the toxicology of borates see Patty's Toxicology, 6th Edition Vol. I, (2012) Chap. 23, 'Boron'.

Fremgangsmåte for avledning av klassifisering etter forskriften (EC) nr. 1272/2008 [CLP/GHS]

Klassifisering	Justering
Eye Irrit. 2, H319 Repr. 1B, H360FD (Fruktbarhet og Ufødt barn)	Ekspertvurdering Regelverksdata

Fullstendig tekst for forkortede H-setninger

H319 H360FD	Gir alvorlig øyeirritasjon. Kan skade forplantningsevnen. Kan gi fosterskader.
----------------	---

Fullstendig tekst for klassifiseringer [CLP/GHS]

Eye Irrit. 2, H319 Repr. 1B, H360FD	ALVORLIG ØYESKADE/-IRRITASJON - Kategori 2 GIFTIG VED REPRODUKSJON (Fruktbarhet og Ufødt barn) - Kategori 1B
--	---

Tilleggsopplysninger : Begrenset til profesjonell bruk.
Oppbevares utilgjengelig for barn.
Må ikke svelges
Se sikkerhetsdataark.
Skal ikke brukes i legemidler, biocider eller for konservering av matvarer
Bruk kun som angitt.

Utgitt dato/ Revisjonsdato : 19/07/2018

Dato for forrige utgave : 19/07/2018

Versjon : 1

Europe / 4.9 / NO

Merknad til leseren

Så langt vi kjenner til, er informasjonen i dette dokumentet dekkende og nøyaktig. Imidlertid er verken leverandøren som er navngitt ovenfor, eller noen av deres underleverandører, rettslig ansvarlige eller erstatningspliktige for at denne informasjonen er nøyaktig og fullstendig. Avgjørelsen om egnetheten av alle materialer er i siste instans kun brukerens eget. Alle materialer kan ha ukjente risikomomenter og bør brukes med forsiktighet. Selv om bestemte risikomomenter er beskrevet her, kan vi ikke garantere at dette er de eneste som finnes.

Vedlegg: Eksponeringsscenarier

Følgende tabell gir en oversikt over bruk som er identifisert og registrert for dette stoffet. Hver bruk har flere eksponeringsscenarier som er relevante for helse, miljø og forbrukere. Disse finnes her: www.borax.com/EU-REACH/exposure-scenarios.

IU- nummer	Sektor	Identifisert bruk	Stadium i livssyklus					Kategori for brukssektor (SU)	Kategori for kjemisk produkt (PC)	Prosesskategorori (PROC)	Artikkelkategorori (AC)	Kategori for miljøutskipp (ERC)	ES-nummer i avsnitt 9 (nummerering fylles ut)	
			Tilvirkning	Formulering	Sluttbruk	Forbrukers	Bruksstid (for artikler)						Miljø	HH.
9	Landbruk	Formulering av borater i kunstgjødsel		X				1, 3	12	2, 3, 4, 5, 8b, 9, 14	-	2	E4 - Generisk formulering av borater i blandinger	ES7 – Tømming av sekker (25 - 50 kg) i blandekar ES8 – Tømming av store sekker (750 - 1 500 kg) i blandekar ES16 – Innelukket produksjon ved romtemperatur ES18 - Overføring av stoff eller preparat fra/til store kar/beholdere ved spesialanlegg ES21 – Generelle vedlikeholdsaktiviteter ES22 – Overføring av stoffer til små beholdere ES31 – Kompaktering og tabletering av boratinneholdende pulver ES32 – Arbeid i laboratorium
10	Landbruk	Profesjonell bruk av kunstgjødsel			X			1, 22	12	2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 11, 13	-	8a, 8c, 8d, 8f	E24 – Bred dispersiv bruk av kunstgjødsel som inneholder borater	ES5 – Fertigering ved bruk av flytende borinneholdende kunstgjødsel ES10 – Overføring av kornet borinneholdende kunstgjødsel ES23 – Overføring av borinneholdende bladkunstgjødsel ES27 – Spredning av kornet borinneholdende kunstgjødsel ES28 – Bruk av flytende borinneholdende bladkunstgjødsel
11	Landbruk	Forbrukers bruk av kunstgjødsel				X		21	19	-	-	8a, 8c, 8d, 8f	E24 – Bred dispersiv bruk av kunstgjødsel som inneholder borater	ESC3 – Forbrukers bruk av borinneholdende kunstgjødsel

Merk: IU-numrene og nummereringen i eksponeringsscenarioene er korrekt. Selv om nummereringen ikke skulle være konsekvent i enkelte tilfeller, er dette ikke en feil. Ingen dokumenter mangler.